

Poslodavci već zaštićeni, kontrole bolovanja oduvek postoje

Fondacija Centar za demokratiju danas je povodom najave uvođenja mehanizam kontrole bolovanja predložila da se odluke ne donose na osnovu razgovora sa stranim investitorima, već na osnovu ozbiljne analize stanja i stalnog dijaloga s predstavnicima sindikata.

Препоручено 8

Подели

Tweet

G+

KOMENTARI 5

INFO 10.10.2017. | 20:27 > 21:54

Foto: Pixabay

"Ne mogu se pozivati na odgovornost zaposleni, a da se ne postavi pitanje odgovornosti poslodavaca", navela je Fondacija u saopštenju.

Povodom najave ministra za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Zorana Đorđevića da će se uvesti "mehanizam kontrole bolovanja" kako bi se sprečile takozvane zloupotrebe, Fondacija je navela da želi da ukaže na brojne probleme sa kojima se danas suočavaju zaposleni, a koje nadležno ministarstvo mora uzeti u obzir prilikom donošenja odluka o pokretanju postupaka kontrole.

Fondacija je upitala **na osnovu kojih podataka se tvrdi da je problem bolovanja neretko predmet zloupotrebe**, da li ministarstva raspolažu podacima koliko zaposlenih nema prava na bolovanje, koliko poslodavaca u Srbiji ne uplaćuje doprinose za zdravstveno osiguranje, koje mere su preduzete kako bi bili sankcionisani poslodavci koji ne ispunjavaju obaveze prema zaposlenima kao što je to bio slučaj i sa radnicima "Goše".

Fondacija je podsetila da prema podacima Ankete o radnoj snazi u 2016. godini, bez prava na penziju i zdravstveno osiguranje oko 168.000 zaposlenih radnika, dok je bez prava na plaćeno bolovanje i godišnji odmor oko 235.000.

Poslodavci već zaštićeni, kontrole bolovanja oduvek postoje

Pitanje neopravdanih bolovanja je obuhvaćeno i rešeno sa nekoliko zakona, pa nikome danas nije jasno šta je značila izjava ministra Đorđevića nakon sastanka sa predstavnicima železare Hestil i kineskim ambasadorom da su "dogovoreni mehanizmi, kako i na koji način će se sprovesti kontrola bolovanja" kao i da "postoje mehanizmi i ovo će biti jedna vrsta pilot projekta, koji će, ukoliko bude dao dobre rezultate, biti opšte primenjivan", piše [Danas](#).

Ministarstvo rada je naknadno dalo saopštenje u kome se poziva na Zakon o radu, ali i dalje je nerazjašnjena izjava o "pilot projektu", osim ako se sprovođenje postojećih zakona ne smatra nečim sasvim novim.

A šta o pravu na bolovanje zaista kažu važeći propisi? Prema **Zakonu o radu**, pacijent je dužan da u roku od tri dana poslodavcu dostavi potvrdu o privremenoj sprečenosti za rad, na kojoj ne mora da stoji dijagnoza, jer su podaci o bolesti posebno osetljivi podaci o ličnosti. Poslodavac ima pravo da ukoliko posumnja u zloupotrebu bolovanja zatraži da se o njegovom trošku u specijalizovanoj instituciji po njegovom izboru proveri zdravstveno stanje radnika. Ukoliko radnik to odbije poslodavac može da mu da otkaz. A prema zakonu o zdravstvenom osiguranju, ako zaposleni zloupotrebi bolovanje gubi pravo na isplatu naknade.

Takođe, **poslodavac može da podnese zahtev domu zdravlja da se proveri bolovanje njegovog zaposlenog**. U tom slučaju direktor doma zdravlja obavlja internu kontrolu i sastavlja komisiju koja prolazi dokumentaciju i utvrđuje da li je bilo propusta.

Ne idu na bolovanje jer se plaše otkaza

Kako ističe dr **Mirjana Lapčević**, članica Upravnog odbora Lekarske komore Srbije, domovi zdravlja imaju obavezu sprovođenja interne kontrole kvaliteta, ali menadžment domova zdravlja to ne radi. Prema njenim rečima, bolovanje u trajanju do 30 dana otvara izabrani lekar i ne treba mu ničije mišljenje, na primer specijaliste, ukoliko može sam da postavi dijagnozu.

Ona napominje da ukoliko komisija pokaže da je došlo do greške lekara i da je neopravdano otvorio bolovanje, lekar može biti tužen i od njega da se refundiraju troškovi bolovanja koje prvih 30 dana plaća poslodavac, a koji iznose 65 odsto od plate.

U sindikatima izjave ministra ocenjuju kao pritisak i na radnike i na lekare, ali i kao lov na veštice.

U Zakonu o radu, objašnjava **Slobodan Lalović** iz Saveza samostalnih sindikata Srbije, postoji i mogućnost da poslodavac postupa prema "opštem aktu" što je pravilnik o radu ili kolektivni ugovor. U njima može da stoji mogućnost da poslodavac šalje komisiju na primer u kontrolu zaposlenog na bolovanju da vidi da li se pridržava terapije i saveta lekara. U praksi to znači da ljudi iz firme dolaze kući da vide da li je zaposleni tu i da li eventualno nešto radi.

"U praksi iz mog iskustva te komisije šalju da bi se osvetili zaposlenom ako je menadžment u sukobu sa njim. Te komisije su na staklenim nogama jer ima niz dijagnoza gde čovek nije vezan za krevet", ističe Lalović. On dodaje i da je jasno da **poslodavci imaju efikasan zakonski način da provere da li neko lažira bolovanje** i da ga otpuste, pa nije jasno čemu onda sva priča ministarstava.

Slađana Kiković iz UGS Nezavisnost ističe da poslodavci imaju mehanizme da provere da li zaposleni zloupotrebljavaju bolovanja i da su istupi ministra "uvođenje rijalitija u primenu zakona".

"Ovako ispada da je cela Srbija na bolovanju, a to nije tačno. Baca se ljaga na radnike, a ministar bi mogao da proveri uslove rada, zaštitu na radu, preostala radna sposobnost. Pitanje je koliko ti ljudi prekovremeno rade", ističe Kiković.

Ona takođe napominje da je dijagnoza radnika zaštićeni podatak i da nije dostupna poslodavcu, osim ukoliko sam radnik to ne želi da saopšti. Upravo ovo je bio i razlog da poverenik za informacije od javnog značaja zatraži objašnjenja od ministarstava rada i zdravlja u vezi njihove namere da sprovede "pilot projekat".

Svi sagovornici Danasa kažu da je uvek bilo lažnih bolovanja, ali i sam RFZO je prethodnih godina isticao da su kontrole stroge i da je toga sve manje. Više u tekstu [Danasa](#).

Autor: Beta/Danas